

Referát o činnosti Slovenského divadla Vertigo v roku 2020

Rok 2020 bol podobne ako v prípade ostatných inštitúcií CSSM, ale aj v globálnom meradle iný než doterajšie. Pandémia corona vírusu prekazila všetkým plány a vyžiadala si – vyžaduje si - mimoriadne úsilie na čiastočné splnenie vytýčených cieľov, ktoré je vo väčšine prípadov neúspešné. Kultúrnu sféru pandémie postihla v mimoriadnej miere.

Pokiaľ ide o Slovenské divadlo Vertigo (SDV), v porovnaní s väčšinou ostatných inštitúcií CSSM bolo – resp. je v ešte znevýhodnenejšej situácii, nakoľko pre jeho profil je charakteristická činnosť v čase a priestore, priama interakcia medzi odovzdávateľom a prijímateľom, či už ide o divadelné predstavenia alebo o podujatia osvetového charakteru. Slovníkom dnešnej doby by sme mohli povedať, že v prípade divadiel, resp. kultúrnych centier môžeme všeobecne hovoriť predovšetkým o prezenčnej, a nie písomnej forme činnosti (ktorej sa niektoré inštitúcie CSSM, hoci aj sčasti zato mohli a môžu venovať), avšak túto, teda prezenčnú formu, ako je známe, nebolo možné prevádzať.

V roku 2020 sme mohli odohrať len šesť predstavení, z nich päť v januári – februári (Dunaed'ház, Jášd, Alkár, Tardoš, Telekgerendáš), jedno v oktobri v rámci festivalu národnostných divadiel Jelen/Lét v Budapešti. Žiaľ, ďalšie naplánované jarné predstavenia sme museli odrieknuť a podobná situácia bola aj na jeseň. Pritom sme sa okrem Maďarska chystali na Slovensko, predovšetkým na festivaly (Zvolen, Lučenec, Dolné Plachtince, Spišská Nová Ves), mali sme pozvanie do Srbska a plánovali sme hrať v Prahe. V Maďarsku sme odohrali tituly *Dámska šatňa* autora Arnošta Goldflama, *Noc Helvera* Ingmara Villquista a *Nízkotučný život* Viliama Klimáčka.

V roku 2020 sa mala konať premiéra rozprávky Margit Garajszki *Matejove píšťalky – Varené vajíčko nespieva*, ktorá sa pripravuje v spolupráci s Bánoveckým pokútnym divadom zo Slovenska a s režisérom Silvestrom Lavríkom. Skúšky sa mali začať v marci, kedy sa zatvorili slovensko-maďarské hranice. Realizovali sa potom v lete, žiaľ, pred posledným skúškovým víkendom v Bánovciach začiatkom septembra a týždeň pred festivalom vo Zvolene sa pandemická situácia zase zhoršila, a tak sa skúšky nedokončili a predstavenie neodpremiérovalo. Na jeseň sa začala úprava textu nového predstavenia profesionálnej zložky divadla *Fila hľadá vlhu* autora Ondreja Šulaja a režiséra Andrása Déra, skúšky sa začnú v týchto dňoch – žiaľ, zatiaľ len dištančne.

Herci oboch zložiek SDV sa v deň maďarskej poézie zapojili do iniciatívy týždenníka *Ludové noviny* a prostredníctvom sociálnej siete priblížili poslucháčom – a divákovi – online ukážky zo slovenskej poézie v Maďarsku.

Čo sa týka tradičných podujatí, napriek tomu, že SDV uspelo v súbehoch, zorganizovať sa podarilo len zlomok. Vo februári sa v sídle CSSM zišli učiteľky – vedúce školských dramatických krúžkov z Budapešti, Békešskej Čaby, Sarvaša, Slovenského Komlóša a Nového Mesta od Šiatrom - na *prípravnom stretnutí* k 27. ročníku prehliadky detských dramatických súborov *Deti deťom*, ktorá sa mala konať v máji. Napriek tomu, že učiteľky sa s deťmi pripravovali na prehliadku s veľkým elánom, táto sa zo známych príčin nekonala. Takisto na poslednú chvíľu sme odvolali realizáciu *divadelnej dielne* pre staršiu vekovú skupinu v Svätom Jure, pričom lektori a dramatické texty, ako aj účastníci boli pripravení vycestovať na Slovensko. Na našu veľkú radosť sa podarilo zorganizovať tradičný týždenný *divadelný tábor* pre žiakov ZŠ, hoci po prvý raz v histórii táborov nie na Slovensku, ale v dedinke Nagyörzsöny. 35 žiakov zo slovenských škôl v Budapešti, Békešskej Čabe, Sarvaši a Slovenskom Komlóši pripravilo so slovenskými lektormi dve predstavenia ktorými sa na mieste prezentovali. Tradičné jesenné podujatia ako festival *Spolu na javisku* a *filmový seminár* sa takisto nerealizovali.

Čo sa týka fungovania SDV, v roku 2020 sme boli nútení prenajať ďalšie priestory na uskladnenie vecí, nakoľko malý sklad v Ulászló ul. sme už naozaj „vyrástli“. Tešíme sa, že sme mali možnosť rozšíriť náš svetelný park o nový, moderný svetelný pult s príslušenstvom a rozšírili sme takisto našu počítačovú zostavu (osobný počítač, notebook). Z väčších investícií sa realizovala výmena plynového kotla v kancelárii a zakúpenie pračky a sušičky, ktorá napomôže zachovanie a pravidelnú obnovu našich kostýmov.

V tomto momente môžeme len dúfať, že sa situácia pomaly upokojí a že plány na rok 2021 sa podarí realizovať aspoň sčasti vo väčšej miere ako v minulom roku....